

enklaste beviset på omvandlingen.

2. En annan huvudpunkt var social utjämning. Enligt Lenins ord i "Revolutionen och staten" skulle samhället "bli ett enda kontor och en enda fabrik med jämlikhet i arbete och jämlikhet i lön". Denna jämlikhetstänke har Stalin kallat "en småborgerlig fördom"; jämlikhet finns visserligen, säger han, eftersom allt tillhör alla, men detta får inte betyda att folk har samma inkomster. Skillnaden i lön mellan arbetare och företagare är i Ryssland lika stor som eller större än i de väldigaste företagen i USA. Proportionen 1—80 eller 100 är ej ovanlig, och härtill kommer att skatterna nästan genomgående är indirekta, alltså drabbar de fattiga hårdast, att ingen arvs-skatt finns — trots att man skryter över sina miljonärer — och att den högre byråkratin har väldiga förmåner vid sidan av löneerna. Till och med de högre uppfostringsanstalterna har under senare år — främst genom höga avgifter — alltmer reserverats för de välsituerade.

3. Enligt Lenin skulle alla nationer bli fria; Ryssland ville inte härska över andra folk. Sedan tio år har Ryssland gjort sig till herre över tio stater, från Estland i norr till Bulgarien i söder, och dess öppet uttalade syfte är att genom femte kolonner och ryska arméer utbreda sin makt över världen.

4. Den äldre kommunismen krävde och genomförde liberala reformer i fråga om straff- och civillagstiftning; dödsstraffet avskaffades, straffet på tjuvnad och andra förmögenhetsbrott minskades, skilsmässorna blev lättare. Här är reaktionen total: dödsstraffet användes flitigt, barnuppfostran skall vara som i "den gamla goda tiden", ungdomar som hos oss är straff-fria kan dömas till mångårigt fängelse för obetydliga förseelser, en persons anhöriga kan göras ansvariga för hans politiska brott, skilsmässor är möjliga blott för de förmögna.

5. Socialisering har genomförts, men därmed har inte följt vare sig den frihet eller den trygghet som utlovats. Strejker är helt förbjudna, arbetare får inte byta anställning eller vistelseort eller ens tillfälligt resa från en plats till en annan utan tillstånd. Hela kulturlivet, liksom hela näringslivet, kommanderas av den allsmäktiga byråkratin: den bestämmer vilka dikter som får skrivas, vilken musik som får komponeras, vilka produkter som får tillverkas, vilka åsikter som får propageras.

Tsardömet beskrevs som ett fängelse med 100 miljoner fångar och en halv miljon fångvaktare. Både fångarna och fångvaktarna har blivit flera, och fängelset har blivit mera

effektivt. Ett så fulländat fängelse har aldrig förut funnits: fångarna lärs att arbeta hårt och under lovsånger till fångvaktarna. Det är det framtidsrike som kommunismen eftersträvar även hos oss.

Utrikesdepartementet

20/9

meddelar nu att de två ryssar som den 13 september ertappades inom ett militärt område på Järvafältet var chaufförer vid den ryska ambassaden; trots denna ambassads påstående att chaufförernas ärende var svampplockning och att de av misstag kommit in på ett militärt område, vidhåller utrikesdepartementet sitt krav på att de hemskickas till Ryssland. Om detta är ingenting annat än gott att säga; om de ryska förklaringarna toges för goda, kunde vi uppenbarligen inte alls värja oss för spioneri under diplomatins camouflagen. Men då departementet skickar i väg dessa chaufförer, ter det sig desto underligare att den ryske marinattaché som i slutet av juli reste omkring på förbjudet område i den svenska skärgården och rent av vägrade att förete de filmer som han under resan tagit fick stanna kvar i Sverige. Under alla förhållanden borde man ju kunna vänta att tjänstemän vid den ryska ambassaden visade lika mycket respekt för svenska föreskrifter som underordnade anställda och att utrikesdepartementet reagerade lika bestämt i det ena fallet som i det andra. Eller har av okända skäl en ny och mera vettig praxis inletts av utrikesledningen?